

PUUMARKKINATYÖRYHMÄN KOKOUS 1/2024

Aika perjantai 22.3.2024 klo 14.30-16.30

Paikka kokouskeskus Paja, Mariankatu 9 tai etäyhteyksin

Osallistujat Sari Essayah, pj.
Tuula Packalen, vpj.
Erno Järvinen
Tino Aalto
Antti Koulumies (etänä)
Jyri Inha
Matti Mäkelä
Krista Kimmo (etänä)
Jussi Kumpula (etänä)
Karoliina Muukkonen (etänä)
Marko Mäki-Hakola (etänä)
Anu Islander
Rauno Numminen (etänä)
Kari Palojärvi (etänä)
Heidi Hämäläinen (etänä)
Ari Eini (etänä)
Sari Tasa (etänä)
Petri Takalo (etänä)
Satu Rantala (siht.)

Asiantuntijat Josefiina Tiainen, MMM (2. siht.)
Tapio Luoma-aho, MMM

1 Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen (liite 1)

Puheenjohtaja avasi puumarkkinatyöryhmän kokouksen klo 14.30.

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio muutoksella. Muutetaan lause "Strategiaa ei nähty hyväksyttävänä metsäteollisuuden näkökulmasta" muotoon "Metsäteollisuus totesi, että strategian nyt käsittelyssä oleva luonnos ei ole hyväksyttävissä".

2 Ministerin ajankohtaiskatsaus

Ministeri Essayah toi puumarkkinatyöryhmälle ajankohtaiskatsauksen. Katsauksen alkuun ministeri totesi, että työmarkkinatilanne on haastava ja hyvin epätoivottava. Hän toivoi, että tilanne normalisoituisi mahdollisimman pian. Lisäksi ministeri nosti esiin valtion talouden tilanteen ja tulevan kehysriihen, jotka tulevat kevättä nuotittamaan. Todettiin, että maa- ja metsätalousministeriön uutena kansliapäällikkönä on helmikuun alussa aloittanut Pekka Pesonen ja että ministeriön metsä- ja biotalousyksikössä aloitti myös juuri kansainvälisten asioiden metsäneuvoksena Tiina Rytälä.

Ministeri nosti esiin metsiin liittyviä EU-aloitteita. Metsäkatoasetukseen odotellaan yhä komission ohjeistuksia ja aikataulu nähdään erittäin haastavana. TEM on asettanut työryhmän selvittämään uusiutuvan energian direktiivissä (RED III) säädettyjen kestävyyskriteerien edellyttämiä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Ennallistamisasetus tulee voimaan, mikäli neuvosto hyväksyy sen. Ministerin näkemyksen mukaan ennallistamisasetuksen tilanne on jännittävä, sillä maiden kannoissa on tapahtunut muutoksia ja Coreper kokous järjestetään tänään (22.3.). Ennallistamisasetuksen tultua voimaan alkaa EU:n jäsenmaissa asetuksen kansallinen toimeenpano, jota varten laaditaan kansallinen

ennallistamissuunnitelma, jonka olisi määrä valmistua kahden vuoden kuluessa asetuksen voimaan tulosta.

Ministeri nosti myös esiin myös metsien monitorointiasetuksen. Hän kertoi, että sen käsittely on vielä eduskunnassa kesken. Sekä monitorointiasetuksen kuin myös maaperädirektiivin käsittely on EU:n toimielimissä kesken.

Metsänviljelyaineistoasetuksen käsittely etenee neuvoston työryhmässä ja on pian alussa myös parlamentissa. Komission helmikuussa julkaiseman ilmastotiedonannon lainsäädäntöaloitteet jäävät seuraavalle komissiolle. Helmikuussa on saavutettu sopu hiilenpoistojen sertifiointista.

Ministeri kertoi, että biotaloutta on nostettu paljon esille viime aikoina. Suomen avaintavoitteet liittyvät biotalouteen seuraavan komission ohjelmaan vaikuttamisessa. Hän kertoi, että tarkoitus olisi tehdä aiheeseen liittyen Suomen aloitteesta ulostulo. Biotalouden edistäminen on yhtenä teemana myös Suomen, Ruotsin, Itävallan ja Suomen For forest -yhteistyössä, kun Suomi toimii tänä vuonna ryhmän puheenjohtajana. Tarkoitus on sopia alkukesään yhteinen kokoontumisajankohta. On pohdittu myös yhteistä biotalouteen liittyvää lehtikirjoitusta, joka tulisi For forest -maiden valtalehtiin. Nostettaisiin esille biotalouden tärkeys tulevissa EU-vaaleissa ja komission ohjelmassa. Komissiosta on tulossa tiedonanto biotekniikasta ja biovalmistuksesta. Myös biotalousviikko on tulossa.

Kotimaan asioista ministeri nosti esiin maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU) sekä siihen liittyen Luken tammikuussa julkaiseman päivitetyn skenaariotarkastelun. Lisäksi ministeri kertoi, että hallitusohjelmaan kirjatun metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepakettia valmistellaan parhaillaan virkamiestyönä. Hän myös nosti esiin kansallisen metsästrategian, jossa osana toimeenpanoa on konkretisoitu metsien kasvua, hiilinielua ja hiilen varastoja vahvistavia sekä päästöjä vähentäviä toimia.

Kotimaassa myös monimuotoisuusasioissa tapahtuu parhaillaan paljon. Kansallinen luonnon monimuotoisuutta koskeva strategia on yhä valmisteilla. Myös vanhojen metsien kriteerien valmistelu jatkuu edelleen.

Alueidenkäyttölakia uudistetaan. Haastavimpina kokonaisuuksina siihen liittyen nähdään rajapinnat metsälain kanssa ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvien vaatimusten selkeys.

Metsään.fi uudistuu. Ensimmäinen versio uudistuvasta palvelusta avautui maaliskuun alussa, jolloin myös uuden metsätalouden kannustejärjestelmä metkan tukien haku avautui. Uusia hakemuksia on tullut runsaasti. Kevään aikana Metsään.fi-palveluun lisätään uusia toimintoja vaiheittain.

Ministerin katsauksen jälkeen puumarkkinatyöryhmässä keskusteltiin ajankohtaisaiheista. Keskustelussa nousi esiin työmarkkinatilanne, joka nähtiin valitettavana ja myös mainehaittana yrityksille. Nähtiin myös, joustomahdollisuuksia tuotannon puolella ei enää pääsiäisen jälkeen ole, jos satamat ovat kiinni.

Keskustelussa korostettiin, että EU-aloitteiden järkevä kansallinen toimeenpano ja EU-vaikuttaminen on tärkeää. Keskustelussa EU-aiheisiin liittyen nousi esiin muun muassa ennallistamisasetus, monitorointiasetus ja metsäkatoasetus, jotka nähtiin haasteellisina.

Keskustelussa metsäkatoasetukseen liittyen nousi esiin muun muassa lisäämisen ja asetuksen toimeenpanon lykkäyksen mahdollisuus. Nostettiin esiin, että isojen metsäteollisuusyritysten lisäksi myös pienemmät puunjalostajat Euroopassa ovat huolissaan käytännön toteuttamisesta. Korostettiin, että asetuksen toimeenpano ei voi perustua manuaalisiin prosesseihin, koska työn määrä olisi valtava. Korostettiin käytännön läheisyyden huomi-

oon ottamista. Nostettiin myös esiin, että yritykset yrittävät parhaillaan tehdä toimenpiteitä, mutta haasteena on, että ei tiedetä, mitä esimerkiksi tietojärjestelmiin pitäisi tehdä. Keskustelussa nostettiin myös esiin, että toiveena olisi saada kotimaisen puun osalta yksinkertainen kaikille yhteinen toimintatapa.

Keskusteltiin vanhoista metsistä ja niiden kriteeristöä. Myös biotalous sekä tekniset hiilinielut ja niiden tulevaisuuden mahdollisuudet nousivat keskustelussa esiin. Keskusteltiin myös metsien kasvuun panostamisesta sekä jalostuskelpoisen ainespuun ohjautumisesta polttoon. Nostettiin esiin ajatus kampanjasta, jotta energiapuuhaakkuita kohdistettaisiin rästikohteisiin ja siten saataisiin kohdistettua pienpuunhakkuut oikeisiin kohteisiin ja samalla edistettäisiin laatu puun kasvua tulevaisuuden jalostusta varten.

3 Ajankohtais- ja markkinakatsaukset (liitteet 2a-f)

Kuljetusyrittäjät (liite 2a), Suomen metsäkeskus (liite 2b), Koneyrittäjät ry (liite 2c), MTK r.y. (2d), Metsäteollisuus ry (2e) ja Sahateollisuus ry (2f) esittivät työryhmälle ajankohtais- ja markkinakatsauksensa.

4 Muut asiat

Erno Järvinen maa- ja metsätalousministeriöstä kertoi, että puumarkkinaselvitykseen on saatu 160 000 € rahoitus (liite 3). Työryhmässä käytiin keskustelua puumarkkinaselvityksestä.

Ministeri joutui poistumaan kokouksesta klo 15.55, jonka jälkeen maa- ja metsätalousministeriön osastopäällikkö Tuula Packalen siirtyi puheenjohtajaksi. Työryhmässä nähtiin selvityksen eteneminen hyvänä asiana ja nostettiin esiin, että työssä puumarkkinatyöryhmä kannattaisi pitää ns. sparraavana ryhmänä.

5 Tiedoksi

Jäsenmuutokset puumarkkinatyöryhmässä

1.1.2024 Sauli Branderin tilalle jäseneksi Antti Koulumies, Vice President, UPM Forest & UPM Timber

14.3.2024 Lauri Hyttiäisen tilalle varajäseneksi Matti Mäkelä, edunvalvontapäällikkö, Koneyrittäjät

14.3.2024 Jarkko Ruokosen tilalle varajäseneksi Petri Takalo, toiminnanjohtaja, MHY Päijänne

6 Seuraava kokous

Ehdotettiin puumarkkinatyöryhmän seuraavan kokouksen ajankohdaksi to 16.5. klo 8-10. Sihteeri lähettää kalenterikutsun.

7 Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 16.05.

Liitteet

Liite 1 Edellisen kokouksen muistio

Liite 2a Kuljetusyrittäjät ajankohtaiskatsaus

Liite 2b Metsäkeskus MKI-graafeja

Liite 2c Koneyrittäjät

Liite 2d MTK

Liite 2e Metry puumarkkinakatsaus

Liite 2f Sahateollisuus

Liite 3 Puumarkkinaselvityksen tarpeet 2024